

การบริหารจัดการสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษา
ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาหนองบุญมาก 2
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
นครราชสีมา เขต 2*

ENVIRONMENT MANAGEMENT FACILITATING STUDENT LEARNING
OF THE SCHOOLS IN NONGBOONMAK EDUCATIONAL QUALITY
DEVELOPMENT NETWORK CENTER 2 UNDER THE NAKONRACHASIMA
PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2

อภิบาล สุวรรณโคตร
Apiban Suwankhot
สมหญิง จันทฤทธิ์
Somying Chuntaruthai
มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
Bangkokthonburi University, Thailand
E-mail: apibsuwan@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา หนองบุญมาก 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2 ใน 3 ด้าน คือ ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ด้านสภาพแวดล้อมทาง วิชาการ และด้านสภาพแวดล้อมทางการบริหารจัดการ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูใน ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาหนองบุญมาก 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 จำนวน 96 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย จำนวน 76 คน โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน เครื่องมือ ที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .92 การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยนำแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามพร้อมนัดหมาย วันรวบรวมข้อมูลกลับคืนด้วยตนเอง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบ ค่าที่ (t – test)

---

* Received 25 April 2020; Revised 22 May 2020; Accepted 12 June 2020

ผลการวิจัยพบว่า: 1) ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาหนองบุญมาก 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ สภาพแวดล้อมทางวิชาการ สภาพแวดล้อมทางการบริหารจัดการ และสภาพแวดล้อมทางกายภาพ 2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาหนองบุญมาก 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์สอน และระดับชั้นที่สอน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การบริหารจัดการ, สภาพแวดล้อม, ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา

Abstract

The purposes of this research were to examine and to make a comparison of the environment management facilitating student learning of the schools in Nongboonmak Educational Quality Development Network Center 2 under the Nakonrachasima Primary Educational Service Area Office 2 in 3 aspects including physical environment, academic environment and administrative environment. The study sample comprised 76 teachers of the schools in Nongboonmak Educational Quality Development Network Center 2 under the Nakonrachasima Primary Educational Service Area Office 2. The instrument used for collecting the data was a 5 – point rating scale questionnaire. The statistics used for analyzing the collected data were frequency, percentage, mean, standard deviation and t – test.

The following were the research findings: 1) according to the teachers' opinions, the environment management facilitating student learning of the schools in Nongboonmak Educational Quality Development Network Center 2 under the Nakonrachasima Primary Educational Service Area Office 2 was performed at high level in whole and in part. The listed mean scores in order from the highest to the lowest included academic environment, administrative environment and physical environment. 2) the results of the comparison of the teachers' opinion, as classified by teachers' educational qualification,

teaching experience and grade level, showed that their opinion towards the schools' environment management was not different in whole and in part.

Keywords: Administration, Environment, Educational Quality Development Network Center

บทนำ

การศึกษาเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญในการพัฒนาคนให้มีความรู้ ความสามารถ เพื่อเป็นทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิต ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันระบบการศึกษาได้มีการเปลี่ยนแปลงพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ทันต่อความเจริญก้าวหน้า การศึกษาจึงกลายเป็นหัวใจหลักที่สำคัญและเป็นการเตรียมพื้นฐานที่จะนำไปสู่การพัฒนาความพร้อมของคุณภาพชีวิต ทั้งต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน สิ่งแวดล้อม โรงเรียน สังคมบ้านเมืองและประเทศชาติ ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564) กล่าวว่า การยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศในทุกระดับและยกระดับการเรียนรู้ โดยเน้นพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก ปรับระบบ การจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาคุณภาพครูทั้งระบบ รวมทั้งการยกระดับคุณภาพ การศึกษาสู่ความเป็นเลิศในสาขาวิชาที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน และพัฒนาระบบทวิภาคี หรือสหกิจศึกษาให้เอื้อต่อการเตรียมคนที่มีทักษะให้พร้อมเข้าสู่ตลาดแรงงาน นอกจากนี้ต้องให้ความสำคัญกับการสร้างปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตทั้งสื่อการเรียนรู้และแหล่ง เรียนรู้ที่หลากหลาย (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 โดยเป็นพระราชบัญญัติที่มุ่งเน้นการพัฒนาการศึกษา เพื่อให้ทันยุคสมัยของการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยี และนวัตกรรมต่าง ๆ ในมาตรา 4 หมวดการศึกษาได้ กำหนดไว้ว่า การศึกษา หมายความว่า เป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคล และสังคมโดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึกอบรม การสืบสานวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลง ความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ขึ้นเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยในหมวด 4 มาตรา 24 (5) ได้ระบุไว้ว่า การจัดการศึกษาจะต้องส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนรู้ และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และ มีความรอบรู้ (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542, 2542) และสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งเป็น 5 ด้าน มี 15 มาตรฐาน ทั้งนี้มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความสำคัญกับสภาพแวดล้อมและการบริการ โดยกำหนดไว้ในด้านที่ 2 มาตรฐานการศึกษา มาตรา 11 สถานศึกษามีการจัด

สภาพแวดล้อมและบริการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาเต็มศักยภาพ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ อาคารเรียนมั่นคง สะอาดปลอดภัย มีสิ่งอำนวยความสะดวก พอเพียง อยู่ในสภาพใช้การได้ดี สภาพแวดล้อมร่มรื่น และมีแหล่งเรียนรู้สำหรับนักเรียน (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู. 2554)

สภาพแวดล้อมมีอิทธิพลต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของมนุษย์ โดยสิ่งแวดล้อมที่ดี จะช่วยให้มีสภาพจิตใจร่าเริงแจ่มใส อารมณ์ดี ส่งผลให้เกิดความกระตือรือร้นสนใจการศึกษา เรียนรู้ นำสู่สติปัญญา อันจะทำให้มนุษย์มีพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม จิตใจ และสติปัญญา ทำให้สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข การจัดสภาพแวดล้อมจึงเกิดขึ้นในทุกองค์กรเพื่อความสะดวก รวดเร็ว เหมาะสมในการทำงานหรือการประกอบการต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ อีกทั้งยังช่วยให้มีบรรยากาศในการดำเนินงานด้วย โดยเฉพาะสถานศึกษาซึ่งเป็นองค์การหลักทางการศึกษาต้องให้ความสำคัญอย่างมากในการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในทุก ๆ ด้านที่เอื้อต่อการเรียนรู้และส่งเสริมศักยภาพของผู้เรียนให้มากที่สุด สภาพแวดล้อมในสถานศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการจัดการศึกษาที่จะทำให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการเรียนรู้เปรียบเสมือนครูคนหนึ่งที่สามารถให้การศึกษอบรมและกล่อมเกลাজิตใจคนได้ เพราะคนที่อยู่ในสภาพสังคมที่ดีจะซึมซับลักษณะที่ดีติดตัวไปโดยไม่รู้ตัว ดังนั้นกระบวนการและวิธีการดำรงรักษาสภาพแวดล้อมที่ถูกต้องการมีส่วนร่วมในการรักษาสภาพแวดล้อมควมมีระเบียบวินัย ความสวยงาม และความสมดุลทางธรรมชาติ ในสถานศึกษานอกจากจะสามารถให้ความรู้ความคิดแก่คนที่อยู่ในสถานศึกษาแล้วยังสามารถส่งเสริมให้คนรู้สึกกระตือรือร้น ใคร่รู้ใคร่เรียนรู้จักวิธีการดำรงชีวิต และมีปฏิสัมพันธ์ต่อสภาพแวดล้อม อย่างถูกต้องด้วยและสภาพแวดล้อมที่ดีกลายเป็นสถานที่ที่มีค่าของชุมชน ส่งผลให้ทุกคนเกิดความภาคภูมิใจ เพิ่มความสนใจในการศึกษา และเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของสถานศึกษามากขึ้น มีสถานศึกษาเป็นจำนวนมากเป็นที่ยอมรับในฐานะหน่วยงาน สังคมชุมชนสามารถเป็นแกนนำในการพัฒนา และเป็นกำลังหลักของชุมชนด้านต่าง ๆ ตามไปด้วย เช่น การอนุรักษ์และพัฒนาสภาพแวดล้อมของชุมชนซึ่งเท่ากับ การยกระดับมาตรฐาน การดำรงชีวิตและการยกระดับจิตใจของคนทั้งชุมชนให้พัฒนาไปพร้อมกัน จึงกล่าวได้ว่าการพัฒนาสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชนด้วย (นรา สมประสงค์, 2546)

การจัดการศึกษาของสถานศึกษามีองค์ประกอบที่สำคัญ 5 ด้าน ได้แก่ 1) ครู ซึ่งมีองค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง 2 ส่วน คือ คุณภาพของตัวครู และคุณภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการประเมินผลของครู 2) ผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งเป็นกลไกในการขับเคลื่อนให้เกิดการดำเนินงานบรรลุเป้าหมาย โดยมีหน้าที่หลักเกี่ยวกับการบริหาร และการจัดการ 3) คณะกรรมการสถานศึกษา จะทำหน้าที่ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินกิจการด้านต่าง ๆ

ของสถานศึกษา อันหมายรวมทั้งการบริหารวิชาการ การบริหารงานบุคคล และหน้าที่อื่นตามที่ระเบียบกำหนด 4) หลักสูตรและกิจกรรมของสถานศึกษาจะเป็นตัวสะท้อนคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาได้เป็นอย่างดี เพราะหลักสูตรสถานศึกษาจะมีการกำหนดจุดหมาย แนวทาง วิธีการ และเนื้อหาสาระที่เรียน ตลอดจนวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนในสถานศึกษา ซึ่งจะสะท้อนว่าผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ เจตคติและพฤติกรรมตามมาตรฐานการศึกษาที่สถานศึกษากำหนดไว้หรือไม่ และ 5) สภาพแวดล้อมและการบริการ เป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา สถานศึกษาที่มีห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ อาคารเรียนที่มั่นคง และสะอาด มีแหล่งเรียนรู้เพียงพอทำให้นักเรียนดำเนินชีวิตอยู่ในสถานศึกษาได้อย่างมีความสุข ปลอดภัย มีคุณภาพชีวิตที่ดี ซึ่งจะส่งผลถึงความสำเร็จในการเรียนด้วย การจัดการศึกษาให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ดังกล่าวข้างต้นของการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาจึงเป็นภาระหน้าที่ของสถานศึกษา ภายใต้การบริหารของผู้สถานศึกษาที่ต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์การประกันคุณภาพภายใน ในชั้นของกระบวนการควบคุมคุณภาพ ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาต้องทำหน้าที่หลักในการบริหารด้วยวงจรคุณภาพ PDCA ให้เกิดการมีส่วนร่วมวางแผน (Plan) ปฏิบัติ (Do) ตรวจสอบ (Check) และปรับปรุง (Act) ทั้งด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เป็นอาคารสถานที่ ความพร้อมของอุปกรณ์ภายในและภายนอกห้องเรียน ตลอดจนต้นไม้ ส่วนหย่อมบริเวณโดยรอบของโรงเรียน สภาพแวดล้อมทางวิชาการ ที่เป็นการจัดบรรยากาศการเรียนการสอนและการส่งเสริมวิชาการที่จะทำให้นักเรียนได้รับความรู้ประสบการณ์ และสภาพแวดล้อมทางการบริหารจัดการ ด้วยการให้ครูและบุคลากรได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานให้เกิดประสิทธิผลของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาต้องใช้หลักการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานทุกขั้นตอนของการบริหารจัดการในสถานศึกษาและในชั้นเรียน ซึ่งเป็นหน้าที่หลักของครูในการสร้างและรักษาสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ที่นำไปสู่การจัดการเรียนการสอนของครูให้สำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นเนื่องจากช่วยป้องกันปัญหาด้านพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของผู้เรียน และเป็นการเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ น่าดู น่าอยู่ และน่าเรียน (ศศิธร ชันดิธรางกูร, 2551)

สถานศึกษาสามารถยกระดับความเชื่อมั่นและศรัทธาได้ด้วยการปรับสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะสิ่งแวดล้อมรูปธรรมหรือทางกายภาพจากการมีอาคารที่สง่างาม มีภูมิทัศน์ที่สวยงาม สะอาดเรียบร้อย มีระบบสื่อสารและแสดงถึงการทำงานอย่างเป็นระบบ และมีเว็บไซต์ที่เชื่อถือได้ ซึ่งสถานศึกษาปัจจุบันมีการปรับตัวเข้าสู่ระบบการบริหารจัดการสมัยใหม่ที่เปิดโอกาสให้ครูและผู้มีส่วนร่วมในการบริหาร ตั้งแต่การร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติ ร่วมประเมินผล และร่วมรับผิดชอบในผลที่เกิดขึ้น แต่ยังมีสถานศึกษาจำนวนมากที่มีสภาพแวดล้อมทางการบริหารจัดการที่ไม่มีส่วนร่วมแบบการสร้างควาหวาดกลัวและการใช้อำนาจทั้งในระบบและ

นอกระบบ มีกลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มครองอำนาจรอบำการบริหารจัดการของสถานศึกษา บรรยากาศแบบนี้จึงเป็นอุปสรรคของการพัฒนาสถานศึกษาในทุกด้าน (กฤษมันต์ วัฒนานรงค์, 2558) โดยเฉพาะด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน อีกทั้งปัญหาด้านงบประมาณ ไม่เพียงพอในการดำเนินการ การขาดทักษะความรู้ความเข้าใจในการ จัดสภาพแวดล้อมและการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในห้องเรียนและสถานศึกษาด้วย (สำนักงาน เลขาธิการสภาการศึกษา, 2550)

ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาหนองบุญมาก 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 ประกอบไปด้วย 8 โรงเรียน ดังนี้ โรงเรียน บ้านหนองตะไก้ โรงเรียนบ้านยอกขาม โรงเรียนบ้านสว่างวิทยา โรงเรียนเทียมนครวิทยา โรงเรียนบ้านหนองไทร โรงเรียนบ้านหนองขุนนก โรงเรียนบ้านซับตะคร้อ และโรงเรียนบ้าน สระขาง สถานที่ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของอำเภอนองบุญมาก ชุมชนมีลักษณะเป็นชุมชน ชนบท ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำไร่มันสำปะหลัง ทำไร่อ้อย ทำนาและรับจ้างทั่วไป เด็กเล็กส่วนใหญ่อาศัยอยู่กับปู่ ย่า ตา ยาย ผู้ปกครองส่วนใหญ่ต้องไปทำงานต่างถิ่น สภาพ สถานศึกษาเป็นโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก การบริหารจัดการสภาพแวดล้อมใน สถานศึกษาในบางแห่งยังไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ เนื่องจากได้รับการจัดสรรงบประมาณไม่เพียงพอ ต่อความต้องการของสถานศึกษา ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้สถานศึกษาต้องแบกรับภาระเหล่านี้ ทำให้การบริหารจัดการศึกษาไม่ดีเท่าที่ควร และอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ต่างกันการบริหาร สภาพแวดล้อมของแต่ละสถานศึกษาย่อมมีความแตกต่างกัน แต่ก็มีจุดมุ่งหมายเดียวกันที่จะ ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาการเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ จึงสมควรได้รับการปรับปรุงและ พัฒนาให้ดียิ่งขึ้น

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาที่กล่าวมา ผู้วิจัยในฐานะบุคลากรที่ปฏิบัติ หน้าที่ในสถานศึกษาได้ตระหนักถึงความสำคัญของการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาเป็น อย่างยิ่ง ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ของสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาหนองบุญมาก 2 สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 ใน 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้าน สภาพแวดล้อมทางกายภาพ ด้านสภาพแวดล้อมทางวิชาการ และด้านสภาพแวดล้อมทางการ บริหารจัดการ เพื่อเป็นแนวทางให้แก่ ครู ผู้บริหาร และผู้ที่เกี่ยวในศูนย์เครือข่ายพัฒนา คุณภาพการศึกษาหนองบุญมาก 2 นำข้อมูลที่ได้มาพัฒนาการจัดสภาพแวดล้อมให้มี ประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผลสูงสุดต่อการจัดการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาหนองบุญมาก 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2

2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาหนองบุญมาก 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษาระดับชั้นที่สอนและประสบการณ์สอน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นครูผู้ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาหนองบุญมาก 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 96 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาหนองบุญมาก 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 จำนวน 76 คน โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie, R. V. & Morgan, D. W., 1970)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาหนองบุญมาก 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ สภาพแวดล้อมทางด้านกายภาพ สภาพแวดล้อมทางด้านวิชาการ และสภาพแวดล้อมทางการบริหารจัดการ ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย เห็นด้วยน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎี แนวคิดหลักการจากเอกสารตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา จำนวน 3 ด้าน คือ ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ด้านสภาพแวดล้อมทางวิชาการ และด้านสภาพแวดล้อมทางการบริหารจัดการ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างขอบเขตของการวิจัย รวมทั้งวิธีการสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาความถูกต้อง ครบถ้วนตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยแล้วนำมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะจากอาจารย์ที่ปรึกษาไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและแบบสอบถามแต่ละข้อสามารถสอบถามได้ตรงตามเนื้อหา จากนั้นนำผลการตอบของผู้เชี่ยวชาญไปหาค่าดัชนีความ

เที่ยงตรงเชิงเนื้อหา IOC เท่ากับ 0.5 ขึ้นไป ผลปรากฏว่าข้อคำถามใช้ได้ทุกข้อโดยมีค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.6 – 1.00 นำแบบสอบถามที่ตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขถูกต้องสมบูรณ์แล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูในโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาหนองบุญมาก 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และนำมาทดสอบหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.92 นำแบบสอบถามที่ได้แก้ไขปรับปรุงแล้วนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างในการทำวิจัยต่อไป (Cronbach, L. J., 1990)

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรบุรี เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลการวิจัย ถึงผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาหนองบุญมาก 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถาม จำนวน 76 ชุด ให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามพร้อมนัดหมายวันรวบรวมข้อมูลกลับคืน โดยผู้วิจัยติดตามเก็บแบบสอบถาม พร้อมนัดหมายวันเก็บรวบรวมข้อมูลกลับคืนโดยผู้วิจัยติดตามเก็บแบบสอบถามยังโรงเรียนนั้น ๆ ด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามกลับมา 76 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ และเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาหนองบุญมาก 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์การสอน และระดับชั้นที่สอน (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่ หาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยใช้การวิเคราะห์ IOC (Index of item – Objective Congruence) หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ ค่าสถิติ t – test แบบ Independent Sample

ผลการวิจัย

การศึกษาการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาหนองบุญมาก 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2 ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาหนองบุญมาก 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 โดยรวมและรายด้าน

ข้อ	สภาพแวดล้อมของโรงเรียน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1	สภาพแวดล้อมทางกายภาพ	3.98	0.73	มาก
2	สภาพแวดล้อมทางวิชาการ	4.36	0.56	มาก
3	สภาพแวดล้อมทางการบริหารจัดการ	4.33	0.56	มาก
รวม		4.16	0.54	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า การบริหารจัดการสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาหนองบุญมาก 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.16$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านสภาพแวดล้อมทางวิชาการ ($\bar{x} = 4.36$) ด้านสภาพแวดล้อมทางการบริหารจัดการ ($\bar{x} = 4.33$) และด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ($\bar{x} = 3.98$)

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาหนองบุญมาก 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา

ข้อ	สภาพแวดล้อมของโรงเรียน	ปริญญตรีหรือต่ำกว่า		สูงกว่าปริญญตรี		t	p
		$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
1	สภาพแวดล้อมทางกายภาพ	3.97	0.72	4.00	0.75	0.762	.449
2	สภาพแวดล้อมทางวิชาการ	4.35	0.55	4.37	0.60	0.240	.811
3	สภาพแวดล้อมทางการบริหารจัดการ	4.31	0.56	4.44	0.52	- 0.486	.628
รวม		4.15	0.64	4.20	0.66	0.243	.808

จากตารางที่ 2 พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความเห็นต่อการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาหนองบุญมาก 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาหนองบุญมาก 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การสอน

ข้อ	สภาพแวดล้อมของโรงเรียน	ประสบการณ์สอน น้อยกว่า 10 ปี		ประสบการณ์ สอน 10 ปี ขึ้นไป		t	p
		$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
1.	สภาพแวดล้อมทางกายภาพ	3.97	0.71	3.99	0.74	0.604	.548
2.	สภาพแวดล้อมทางวิชาการ	4.30	0.54	4.40	0.56	- 1.030	.306
3.	สภาพแวดล้อมทางการบริหารจัดการ	4.28	0.52	4.38	0.58	- 0.844	.402
รวม		4.12	0.62	4.18	0.66	- .964	.338

จากตารางที่ 3 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การสอนต่างกันมีความเห็นต่อการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาหนองบุญมาก 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2 โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาหนองบุญมาก 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2 จำแนกตามระดับชั้นที่สอน

ข้อ	สภาพแวดล้อมของโรงเรียน	ประถมศึกษา		มัธยมศึกษา		t	p
		$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
1	สภาพแวดล้อมทางกายภาพ	4.02	0.72	3.85	0.74	1.607	.112
2	สภาพแวดล้อมทางวิชาการ	4.38	0.54	4.30	0.58	0.895	.374
3	สภาพแวดล้อมทางการบริหารจัดการ	4.34	0.55	4.32	0.57	0.171	.865
รวม		4.18	0.63	4.07	0.66	1.110	.271

จากตารางที่ 4 พบว่า ครูที่สอนระดับชั้นต่างกันมีความเห็นต่อการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาหนองบุญมาก 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2 โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

ผลการวิจัยการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาหนองบุญมาก 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2 ผู้วิจัยจะกล่าวถึงประเด็นสำคัญและอภิปรายผลจากข้อค้นพบที่ได้จากการศึกษาวิจัย ดังนี้

1. การศึกษาการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาหนองบุญมาก 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาานครราชสีมา เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก อภิปรายในแต่ละด้านดังนี้

ด้านการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษามีอาคารเรียน ห้องประชุม ห้องสมุด โรงอาหาร ห้องน้ำและน้ำดื่ม เพียงพอ กับจำนวนนักเรียนและมีความมั่นคง แข็งแรงปลอดภัย มีความสะอาด ห้องเรียนมีการจัด ป้ายนิเทศ มีมุม สร้างเสริมความรู้กลุ่มประสบการณ์ต่าง ๆ มีขนาดพื้นที่และแสงสว่างเพียงพอ วัสดุ อุปกรณ์มีการจัดเก็บเป็นระบบระเบียบและบริเวณโดยรอบมีการจัดตกแต่งให้ร่มรื่นด้วย ไม้ดอกไม้ประดับ มีสถานที่พักผ่อน สถานที่นันทนาการ จัดเป็นสัดส่วนมีผู้รับผิดชอบดูแลรักษา ซึ่งสอดคล้องกับกับผลการศึกษาของ อติศักดิ์ กลิ่นจันทร์ ได้ศึกษาความคิดเห็นของครูต่อการ จัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 พบว่า ความคิดเห็นของครูต่อการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ มีความคิดเห็นในระดับมาก (อติศักดิ์ กลิ่นจันทร์, 2555)

ด้านการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมทางวิชาการ เป็นการบริหารจัดการ สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ครูมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ สถานศึกษาของศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาหนองบุญมาก 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครราชสีมา เขต 2 ได้มีการดำเนินการจัดการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายโดยเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมและคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล จัดสภาพแวดล้อมช่วย จูงใจนักเรียนให้เกิดการเรียนรู้ด้วยการนำนวัตกรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และจัดหาสื่อการเรียนการสอนเพื่อช่วยให้นักเรียนเข้าใจบทเรียน ครูมีหน้าที่ยิ้มแย้ม แจ่มใส ให้ความรัก เมตตา ยกย่องชมเชยเมื่อนักเรียน ทำความดี และครูกับนักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันซึ่งสอดคล้องกับ อาริยา สตาร์ตัน ได้ศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตราชเทวี พบว่า การบริหารจัดการสภาพแวดล้อมใน สถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตราชเทวี ด้านวิชาการ มีการ ปฏิบัติในระดับมาก มีการส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ มีการเสริมแรง นักเรียนในการเรียนด้วยการให้รางวัลหรือชมเชยและส่งเสริมให้นักเรียนทำงานร่วมกิจกรรม ในชั้นเรียน (อาริยา สตาร์ตัน, 2556)

ด้านการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมทางการบริหารจัดการ ครูมีความคิดเห็นอยู่ใน ระดับมาก อาจเป็นเพราะสถานศึกษาของศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาหนองบุญมาก 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครราชสีมา เขต 2 ได้มีนโยบายในการ ดำเนินการจัดสภาพแวดล้อม มีการวางแผนพัฒนางานที่เกิดจากความร่วมมือของบุคลากรใน โรงเรียน ร่วมกับชุมชน มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสภาพแวดล้อม ทำงานเป็นทีม มีการ

นิเทศติดตามและประเมินผล มีการประเมินโครงการและนำข้อมูลผลการประเมินไปใช้ในการตัดสินใจและปรับปรุงการจัดสภาพแวดล้อม ซึ่งสอดคล้องกับ เลิศศักดิ์ คำปลิว ได้ศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 กล่าวว่า การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนด้านการบริหารเป็นการดำเนินการในโรงเรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์ด้วยความร่วมมือร่วมใจของบุคลากร และจัดระบบการทำงานการบังคับบัญชาที่มี ความเป็นกันเอง ความเป็นประชาธิปไตย บุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการบริหารและตัดสินใจ (เลิศศักดิ์ คำปลิว, 2551)

2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาหนองบุญมาก 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ระดับชั้นที่สอนและประสบการณ์การสอน พบว่า มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของบุญยอร์ คุณทน ได้ศึกษาความพึงพอใจของครูผู้สอนต่อการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาในเขตอำเภอหนองบัวลำภู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นการจัดสภาพแวดล้อมจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ไม่แตกต่างกัน (บุญยอร์ คุณทน, 2556) และสอดคล้องกับ เบญญาภา คงมาลัย ได้ศึกษาความคิดเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ต่อการจัดสภาพแวดล้อมทางการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 1 ปีการศึกษา 2550 ผลการวิจัยเมื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อการจัดสภาพแวดล้อมทางการศึกษา จำแนกตามประสบการณ์การสอนในโรงเรียนปัจจุบัน พบว่า มีระดับความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน (เบญญาภา คงมาลัย, 2551)

สรุป/ข้อเสนอแนะ

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีหรือต่ำกว่า มีประสบการณ์การการสอนตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป และสอนในระดับประถมศึกษา ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาหนองบุญมาก 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาหนองบุญมาก 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ระดับชั้นที่สอนและประสบการณ์การสอน พบว่า โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ในการนำไปใช้อ้างอิงกับสถานศึกษา ต้องขึ้นอยู่กับบริบทของสถานศึกษาแต่ละแห่งมีความแตกต่างกัน จึงควรพิจารณาการนำไปใช้ให้เหมาะสม

2. ด้านการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมทางวิชาการ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนควรยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายโดยคำนึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

3. ด้านการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมทางการบริหารจัดการ สถานศึกษาควรจัดการฝึกอบรมพัฒนาบุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างเจตคติที่ดี สร้างความร่วมมือสามัคคีในองค์กรให้เห็นความสำคัญในการช่วยดูแลรักษาสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาให้ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนและผู้ปกครองนักเรียนต่อการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาหนองบุญมาก 2

2. ควรศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2

เอกสารอ้างอิง

เบญญาภา คงมาลัย. (2551). ความคิดเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ต่อการจัดสภาพแวดล้อมทางการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น.

เลิศศักดิ์ คำปลิว. (2551). การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

กฤษมันต์ วัฒนารงค์. (2558). สิ่งแวดล้อมทางการศึกษา. เรียกใช้เมื่อ 18 มกราคม 2558 จาก <http://www.thairat.co.th/content/232635>

นรา สมประสงค์. (2546). การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา. ใน ประมวลสาระชุดวิชาการสถานศึกษา หน่วยที่ 9 สาขาวิชาศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

บุญชม ศรีสะอาด. (2556). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.

บุญยอร์ คุณทน. (2556). ความพึงพอใจของครูผู้สอนต่อการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาในเขตอำเภอหนองจะหลวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

- อุบลราชธานี เขต 5. ใน สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. (2542). ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 74 ก หน้า 2 (19 สิงหาคม 2542).
- ศศิธร ชันติธรากร. (2551). การจัดการชั้นเรียนของครูมืออาชีพ. วารสารครุศาสตร์, 1(2), 1-88.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560 – 2564. เรียกใช้เมื่อ 19 กันยายน 2562 จาก <http://www.nesdb.go.th>
- อดิศักดิ์ กลิ่นจันทร์. (2555). การศึกษาความคิดเห็นของครูต่อการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2. ใน สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- อารียา สดาร์ตน์. (2556). การจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตราชเทวี. ใน สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- Cronbach, L. J. (1990). Essentials of psychological testing. (3rd ed.). NY: Harper & Collins.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. Journal Education and Psychology Measurement, 3(30), 607-610.